Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

11 päivänä marraskuuta 2015*

Ennakkoratkaisupyyntö — Oikeudellinen yhteistyö yksityisoikeudellisissa asioissa — Oikeudenkäyntiasiakirjojen ja muiden asiakirjojen tiedoksianto — ”Muun kuin oikeudenkäyntiin liittyvän oikeudellisen asiakirjan” käsite — Yksityinen asiakirja — Rajat ylittävä vaikutus — Sisämarkkinoiden toiminta

Asiassa C-223/14,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Juzgado de Primera Instancia nº 7 de Las Palmas de Gran Canaria (Las Palmas de Gran Canarian alioikeus nro 7, Espanja) on esittänyt 28.4.2014 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 7.5.2014, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

**Tecom Mican SL** ja

**José Arias Domínguez,**

UNIONIN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: varapresidentti A. Tizzano (esittelevä tuomari), joka hoitaa ensimmäisen jaoston puheenjohtajan tehtäviä, sekä tuomarit F. Biltgen, A. Borg Barthet, E. Levits ja M. Berger,

julkisasiamies: Y. Bot,

kirjaaja: johtava hallintovirkamies M. Ferreira,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 25.3.2015 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Tecom Mican SL, edustajanaan abogado T. Rosales Hernández,

— Espanjan hallitus, asiamiehenään A. Gavela Llopis,

— Saksan hallitus, asiamiehinään T. Henze ja J. Kemper,

— Unkarin hallitus, asiamiehinään M. Fehér ja G. Koós,

— Portugalin hallitus, asiamiehinään L. Inez Fernandes, A. Fonseca Santos ja R. Chambel Margarido,

— Euroopan komissio, asiamiehinään F. Castillo de la Torre ja M. Wilderspin,

* Oikeudenkäyntikieli: espanja.

kuultuaan julkisasiamiehen 4.6.2015 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

**tuomion**

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiannosta jäsenvaltioissa siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa (asiakirjojen tiedoksianto) ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1348/2000 kumoamisesta 13.11.2007 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1393/2007 (EUVL L 324, s. 79) 16 artiklan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa on kyseessä Tecom Mican SL -nimisen kauppaedustajan (jäljempänä Tecom) Juzgado de Primera Instancia nº 7 de Las Palmas de Gran Canariassa (Las Palmas de Gran Canarian alioikeus nro 7) tekemästä valituksesta, joka koski kyseisen tuomioistuimen kirjaajan päätöstä, jolla tämä kieltäytyi antamasta oikeudenkäyntimenettelyn ulkopuolella tiedoksi vaatimuskirjettä MAN Diesel & Turbo SE:lle (jäljempänä MAN Diesel).

## Asiaa koskevat oikeussäännöt

### *Kansainvälinen oikeus*

3 Oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiantoa ulkomailla siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa koskevan, 15.11.1965 Haagissa tehdyn yleissopimuksen (jäljempänä vuoden 1965 Haagin yleissopimus) 17 artiklassa määrätään seuraavaa:

”Toisen sopimusvaltion viranomaisilta ja virkamiehiltä peräisin olevat muut asiakirjat voidaan toimittaa tiedoksiantamista varten toiseen sopimusvaltioon tämän yleissopimuksen määräysten edellyttämällä tavalla.”

4 Vuonna 2006 julkaistussa oppaassa Haagin yleissopimuksen toiminnasta (Bureau permanent de la conférence de La Haye de droit international privé, Manuel pratique sur le fonctionnement de la Convention Notification de La Haye, 3. painos, Bruylant, Bryssel, 2006) todetaan erityisesti, että ”muut kuin oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat eroavat oikeudenkäyntiasiakirjoista siltä osin, että ne eivät suoraan liity oikeudenkäyntiin, ja täysin yksityisistä asiakirjoista siltä osin, että ne edellyttävät viranomaisen tai virkamiehen toimia”.

### *Unionin oikeus*

5 Euroopan unionin neuvosto vahvisti 26.5.1997 antamallaan säädöksellä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.3 artiklan perusteella (Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K–K.9 artikla korvattiin EU 29–EU 42 artiklalla) yleissopimuksen oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiannosta Euroopan unionin jäsenvaltioissa siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa (EYVL C 261, s. 1; jäljempänä vuoden 1997 yleissopimus).

6 Tässä yleissopimuksessa ei määritellä muun asiakirjan käsitettä. Selittävässä muistiossa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.3 artiklan nojalla annetusta yleissopimuksesta oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiannosta Euroopan unionin jäsenvaltioissa siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa (EYVL 1997, C 261, s. 26) todetaan kuitenkin mainitun yleissopimuksen 1 artiklaa koskevassa huomautuksessa seuraavaa:

”– – ei ole mahdollista antaa täsmällistä määritelmää ilmaisulle ’muut asiakirjat’. Niiden voidaan ajatella tarkoittavan virkamiehen laatimia asiakirjoja, kuten notaarin laatimia asiakirjoja tai haasteasiakirjoja tai jäsenvaltion viranomaisen laatimia asiakirjoja taikka asiakirjoja, jotka ovat luonteeltaan ja merkitykseltään sellaisia, että ne on lähetettävä ja annettava vastaanottajalleen tiedoksi virallista menettelyä noudattaen.”

7 Jäsenvaltiot eivät ole ratifioineet mainittua yleissopimusta.

8 Oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiannosta jäsenvaltioissa siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa 29.5.2000 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1348/2000 (EYVL L 160, s. 37), joka on saanut vaikutteita yleissopimuksen tekstistä, 16 artiklassa säädettiin seuraavaa:

”Muut kuin oikeudenkäyntiin liittyvät oikeudelliset asiakirjat voidaan lähettää tiedoksiantamista varten toiseen jäsenvaltioon tämän asetuksen säännösten mukaisesti.”

9 Kyseisen asetuksen 17 artiklan b alakohdassa säädettiin, että oli laadittava luettelo tämän asetuksen mukaisesti tiedoksiannettavissa olevista asiakirjoista.

10 Kyseinen luettelo sisältyi vastaanottavia viranomaisia koskevat tiedot sisältävän käsikirjan ja tiedoksiannettavissa olevia asiakirjoja koskevan luettelon laatimisesta asetuksen N:o 1348/2000 mukaisesti 25.9.2001 tehdyn komission päätöksen 2001/781/EY (EYVL L 298, s. 1 ja oikaisut EYVL 2002, L 31, s. 88 ja EUVL 2003, L 60, s. 3), sellaisena kuin se on muutettuna 16.7.2007 annetulla komission päätöksellä 2007/500/EY (EUVL L 185, s. 24), liitteeseen II. Se sisälsi jäsenvaltioiden asetuksen N:o 1348/2000 17 artiklan b alakohdan nojalla antamat tiedot. Siinä mainittiin Espanjan kuningaskunnan osalta nimenomaisesti seuraavaa: ”Lisäksi voidaan antaa tiedoksi muita virallisia asiakirjoja, jos viranomaiset, jotka ovat ne laatineet, ovat Espanjan lainsäädännön nojalla toimivaltaisia.”

11 Asetus N:o 1348/2000 kumottiin ja korvattiin asetuksella N:o 1393/2007.

12 Asetuksen N:o 1393/2007 johdanto-osan toisessa ja kuudennessa perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(2) Sisämarkkinoiden moitteeton toiminta edellyttää siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa jäsenvaltioiden välillä lähetettävien oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiannon parantamista ja nopeuttamista.

– –

(6) Yksityisoikeudellisia asioita koskevien tuomioistuinmenettelyjen tehokkuus ja nopeus edellyttävät, että oikeudenkäynti- ja muita asiakirjoja voidaan lähettää suoraan ja nopeita keinoja hyväksikäyttäen jäsenvaltioiden nimeämien paikallisten yksiköiden välillä. – –”

13 Mainitun asetuksen 2 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Kunkin jäsenvaltion on nimettävä ne virkamiehet, viranomaiset tai muut henkilöt, jäljempänä ’lähettävät viranomaiset’, joiden tehtävänä on lähettää toiseen jäsenvaltioon tiedoksiantoa varten oikeudenkäynti- tai muita asiakirjoja.”

14 Espanjan kuningaskunta ilmoitti komissiolle mainitun asetuksen 23 artiklan 1 kohdan mukaisesti nimenneensä ”lähettäväksi viranomaiseksi” kansallisten tuomioistuinten kirjaajat (Secretario Judicial, jäljempänä kirjaaja).

15 Asetuksen N:o 1393/2007 12–15 artiklassa säädetään ”Mu[ista] oikeudenkäyntiasiakirjojen toimitus- ja tiedoksiantotav[oista]”.

16 Tämän asetuksen 16 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Muut kuin oikeudenkäyntiin liittyvät oikeudelliset asiakirjat voidaan lähettää tiedoksiantamista varten toiseen jäsenvaltioon tämän asetuksen säännösten mukaisesti.”

*Espanjan oikeus*

17 Jäsenvaltioiden itsenäisiä kauppaedustajia koskevan lainsäädännön yhteensovittamisesta 18.12.1986 annettu neuvoston direktiivi 86/653/ETY (EYVL L 382, s. 17) saatettiin kauppaedustussopimuksista 27.5.1992 annetulla lailla 12/1992 (Ley 12/1992, sobre contrato de agencia; BOE 29.5.1992; jäljempänä laki 12/1992) osaksi Espanjan kansallista oikeutta.

18 Lain 12/1992 15 §:n 2 momentissa säädetään seuraavaa:

”Edustajalla on oikeus vaatia nähtäväkseen päämiehen kirjanpitotiedot siltä osin kuin tämä on tarpeen, jotta hän voi tarkistaa kaikki hänelle kuuluvia palkkioita koskevat seikat, siten kuin kauppalaissa säädetään. Lisäksi edustajalla on oikeus saada tietoonsa päämiehellä olevat tiedot, jotka ovat tarpeen mainittujen palkkioiden määrän tarkistamiseksi.”

19 Mainitun lain 28 §:ssä, jonka otsikko on ”Hyvitys sopimussuhteen päättämisestä”, säädetään seuraavaa:

”1. Määräaikaisen tai toistaiseksi voimassa olevan kauppaedustussopimuksen päättyessä edustajalla, joka on hankkinut päämiehelle uusia asiakkaita tai on merkittävästi laajentanut liikesuhteita aikaisempien asiakkaiden kanssa, on oikeus hyvitykseen, jos päämies saa yhä edustajan aikaisemman toiminnan ansiosta merkittävää etua ja jos tällaisen hyvityksen maksaminen on kohtuullista, kun otetaan huomioon kilpailukieltolausekkeet, provisiot, jotka kauppaedustaja menettää, sekä muut asiaan liittyvät olosuhteet.

– –”

20 Lain 12/1992 31 §:ssä säädetään seuraavaa:

”Kanne, jossa vaaditaan hyvitystä sopimussuhteen päättämisestä tai vahingonkorvausta, on nostettava vuoden kuluessa sopimuksen päättymisestä.”

**Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset**

21 MAN Diesel, joka on Saksan oikeuden mukaan perustettu yhtiö, ja Tecom, joka on Espanjan oikeuden mukaan perustettu yhtiö, tekivät vuoden 2009 marraskuussa kauppaedustussopimuksen.

22 MAN Diesel päätti 8.3.2012 tämän sopimuksen yksipuolisesti 31.12.2012 lukien.

23 Tecom esitti sopimuksen päättämisen seurauksena 19.11.2013 Juzgado de Primera Instancia nº 7 de Las Palmas de Gran Canarian (Las Palmas de Gran Canarian alioikeus nro 7) kirjaajalle pyynnön siitä, että MAN Dieselille annettaisiin toimivaltaisen saksalaisen yksikön välityksellä tiedoksi vaatimuskirje, jossa

vaadittiin lain 12/1992 nojalla maksamaan määrä, johon Tecom katsoi olevansa oikeutettu hyvityksenä sopimussuhteen päättämisestä sekä erääntyneinä mutta maksamatta olevina palkkioina, tai toissijaisesti antamaan tiedoksi kirjanpitotiedot. Kirjeessä todettiin lisäksi, että MAN Dieselille oli jo lähetetty sama vaatimus toisella vaatimuskirjeellä, jonka oli vahvistanut espanjalainen notaari, joten sillä oli notaarin laatiman virallisen asiakirjan vaikutus.

24 Kirjaaja hylkäsi 11.12.2013 Tecomin pyynnön sillä perusteella, ettei vireillä ollut tuomioistuinmenettelyä, jonka yhteydessä olisi tarpeen turvautua vaadittuun oikeusapuun.

25 Tecom teki tästä seuraavana päivänä oikaisuvaatimuksen ja väitti, että tuomion Roda Golf & Beach Resort (C-14/08, EU:C:2009:395) mukaan asetuksen N:o 1393/2007 16 artiklassa ei edellytetä tuomioistuinmenettelyn vireilläoloa pääasiassa kyseessä olevan asiakirjan kaltaisen muun kuin oikeudenkäyntiin liittyvän asiakirjan tiedoksiantamiseksi.

26 Tecom antoi joka tapauksessa 13.12.2013 MAN Dieselille espanjalaisen notaarin välityksellä tiedoksi toisen vaatimuskirjeen, jossa vaadittiin maksamaan erääntyneet mutta maksamatta olevat provisiot ja hyvitystä sopimussuhteen päättämisestä, voidakseen noudattaa lain 12/1992 31 §:ssä säädettyä, tällaista hyvitystä koskevan kanteen nostamiselle varattua vuoden pituista määräaikaa, joka alkaa sopimuksen päättymisestä.

27 Kirjaaja hylkäsi oikaisuvaatimuksen 20.12.2013 tekemällään päätöksellä, vahvisti riidanalaisen hylkäävän päätöksen ja totesi, että ei voitu katsoa, että mikä tahansa yksityinen asiakirja olisi ”muu kuin oikeudenkäyntiin liittyvä oikeudellinen asiakirja”, joka voidaan ”antaa tiedoksi” asetuksen N:o 1393/2007 16 artiklassa tarkoitetulla tavalla. Kirjaaja totesi erityisesti, että tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvat vain sellaiset muut kuin oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat, joilla on luonteensa tai muodollisten ominaisuuksiensa vuoksi tiettyjä oikeusvaikutuksia.

28 Tecom teki 2.1.2014 päivätyllä kirjeellä tästä päätöksestä valituksen, jossa se väitti, että myös täysin yksityinen asiakirja voidaan antaa tiedoksi asetuksen N:o 1393/2007 16 artiklassa tarkoitettuna ”muuna kuin oikeudenkäyntiin liittyvänä oikeudellisena asiakirjana”.

29 Juzgado de Primera Instancia nº 7 de Las Palmas de Gran Canaria (Las Palmas de Gran Canarian alioikeus nro 7), jonka käsiteltäväksi asia saatettiin, muistutti, että on totta, että tuomion Roda Golf & Beach Resort (C-14/08, EU:C:2009:395) mukaan mainitussa 16 artiklassa tarkoitettu ”muun kuin oikeudenkäyntiin liittyvän oikeudellisen asiakirjan” käsite on unionin oikeuden itsenäinen käsite ja että kyseisessä artiklassa ja asetuksessa N:o 1393/2007 tarkoitettu oikeudellinen yhteistyö ”on – – mahdollista sekä oikeudenkäyntimenettelyn puitteissa että tällaisen menettelyn ulkopuolella”. Se täsmensi kuitenkin myös, että sen käytettävissä ei ollut mitään seikkoja, joiden perusteella sen olisi mahdollista määrittää, voidaanko asiakirjan, joka ei ole peräisin viranomaiselta tai virkamieheltä tai jota nämä eivät ole laatineet, katsoa olevan ”muu kuin oikeudenkäyntiin liittyvä oikeudellinen asiakirja”.

30 Juzgado de Primera Instancia nº 7 de Las Palmas de Gran Canaria (Las Palmas de Gran Canarian alioikeus nro 7) päätti tässä tilanteessa lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Voidaanko asetuksen N:o 1393/2007 16 artiklassa tarkoitettuna ’muu[na] kuin oikeudenkäyntiin liittyvä[nä] oikeudellise[na] asiakirja[na]’ pitää täysin yksityistä asiakirjaa riippumatta siitä, ettei sitä ole laatinut oikeuslaitokseen kuulumaton viranomainen tai virkamies?

2) Jos näin on, voidaanko muuna kuin oikeudenkäyntiin liittyvänä asiakirjana pitää mitä tahansa yksityistä asiakirjaa vai onko asiakirjalla oltava tietyt konkreettiset ominaispiirteet?

3) Jos yksityisellä asiakirjalla on tällaiset ominaispiirteet, voiko unionin kansalainen pyytää asetuksen N:o 1393/2007 16 artiklassa säädettyä tiedoksi antamista, jos hän on jo toteuttanut tällaisen tiedoksi antamisen muun oikeuslaitokseen kuulumattoman viranomaisen, esimerkiksi notaarin, välityksellä?

4) Onko asetuksen N:o 1393/2007 16 artiklan kannalta merkityksellistä, että mainitun yhteistyön vaikutukset ulottuvat rajojen yli ja se on tarpeen sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan varmistamiseksi? Milloin on katsottava, että yhteistyön ’vaikutukset ulottuvat rajojen yli ja se on tarpeen sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan varmistamiseksi’?”

## Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

*Ensimmäinen ja toinen kysymys*

31 Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt kansallinen tuomioistuin pyrkii ensimmäisellä ja toisella kysymyksellään, joita on tutkittava yhdessä, selvittämään pääasiallisesti, onko asetuksen N:o 1393/2007 16 artiklaa tulkittava siten, että tässä artiklassa tarkoitettu ”muun kuin oikeudenkäyntiin liittyvän oikeudellisen asiakirjan” käsite kattaa yksityisen asiakirjan, jota ei ole laatinut tai vahvistanut viranomainen tai virkamies, ja mikäli näin on, millä edellytyksin.

32 Jotta näihin kysymyksiin voitaisiin antaa hyödyllinen vastaus, on muistutettava heti aluksi, että unionin tuomioistuin on jo todennut asetuksen N:o 1348/2000 16 artiklaan, joka kumottiin ja korvattiin asetuksella N:o 1393/2007, sisältyvän ”muun kuin oikeudenkäyntiin liittyvän oikeudellisen asiakirjan” käsitteen osalta, että sen on katsottava olevan unionin oikeuden itsenäinen käsite (tuomio Roda Golf & Beach Resort, C-14/08, EU:C:2009:395, 49 ja 50 kohta). Kuten myös julkisasiamies on tuonut esiin ratkaisuehdotuksensa 46 kohdassa, ei ole mitään syytä, miksi asetuksen N:o 1393/2007 16 artiklassa tarkoitettua samaa ”muun kuin oikeudenkäyntiin liittyvän oikeudellisen asiakirjan” käsitettä ei olisi tulkittava vastaavalla tavalla.

33 Tässä yhteydessä on samoin todettava, että – kuten unionin tuomioistuin on jo katsonut – kyseistä muun kuin oikeudenkäyntiin liittyvän oikeudellisen asiakirjan käsitettä on tulkittava laajasti eikä sitä pidä rajoittaa koskemaan ainoastaan oikeudenkäyntimenettelyyn liittyviä asiakirjoja, vaan se voi sisältää myös notaarien laatimat asiakirjat (ks. vastaavasti tuomio Roda Golf & Beach Resort, C-14/08, EU:C:2009:395, 56–59 kohta).

34 Tämän toteamuksen avulla ei voida kuitenkaan sellaisenaan ratkaista, kattaako tällainen käsite ainoastaan viranomaisen tai virkamiehen oikeudenkäyntimenettelyn ulkopuolella laatimat tai vahvistamat asiakirjat vai sisältääkö se myös yksityiset asiakirjat.

35 Koska asetuksen N:o 1393/2007 16 artiklan sanamuotoon ei sisälly täsmennyksiä, joiden avulla voitaisiin tätä varten määritellä kyseisen käsitteen ulottuvuus, vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan huomioon on otettava kyseisen 16 artiklan asiayhteys ja tällä asetuksella tavoitellut päämäärät sekä tarvittaessa sen syntyhistoria (ks. tuomio Drukarnia Multipress, C-357/13, EU:C:2015:253, 22 kohta ja tuomio Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, C-461/13, EU:C:2015:433, 30 kohta).

36 Ensinnäkin asiayhteyden osalta on muistutettava, että asetuksessa N:o 1393/2007, joka on annettu EY 61 artiklan c alakohdan nojalla, perustetaan, kuten sen johdanto-osan ensimmäisessä perustelukappaleessa todetaan, siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa jäsenvaltioiden välillä lähetettävien oikeudenkäyntiasiakirjojen ja muiden asiakirjojen tiedoksiantoa koskeva järjestelmä, jolla on tarkoitus toteuttaa asteittain vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuva alue.

37 Tästä näkökulmasta tarkasteltuna on myös todettava, että mainitun asetuksen johdanto-osan toisen perustelukappaleen mukaan asetuksen päämääränä on siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa jäsenvaltioiden välillä lähetettävien oikeudenkäyntiasiakirjojen ja muiden asiakirjojen tiedoksiannon parantaminen ja nopeuttaminen, jotta voidaan vahvistaa sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa (ks. vastaavasti tuomio Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, 29 ja 34 kohta ja tuomio Roda Golf & Beach Resort, C-14/08, EU:C:2009:395, 54 kohta).

38 Koska näihin täsmennyksiin ei kuitenkaan sisälly mitään seikkoja, jotka olisivat ratkaisevia muun kuin oikeudenkäyntiin liittyvän asiakirjan käsitteen ulottuvuuden osalta, on tarpeen etsiä muita hyödyllisiä seikkoja myös asetuksen N:o 1393/2007 esitöistä ja erityisesti asiayhteydestä, joka on yksityisoikeudellisiin asioihin liittyvän oikeudellisen yhteistyön alan kehitys ja johon tämä asetus kuuluu (ks. vastaavasti tuomio Weiss und Partner, C-14/07, EU:C:2008:264, 50 kohta).

39 Tässä yhteydessä on muistutettava, että neuvosto vahvisti vuoden 1997 yleissopimuksen 26.5.1997 antamallaan säädöksellä jo ennen asetuksen N:o 1348/2000 voimaantuloa.

40 Tuossa yleissopimuksessa ei määritelty muun kuin oikeudenkäyntiin liittyvän asiakirjan käsitettä. Yleissopimusta koskevassa selittävässä muistiossa, joka on mainittu tämän tuomion 6 kohdassa, todettiin kuitenkin mainitun yleissopimuksen 1 artiklaa koskevassa huomautuksessa, että tämän käsitteen voitiin ajatella tarkoittavan sekä virkamiehen laatimia asiakirjoja, kuten notaarin laatimia asiakirjoja tai haasteasiakirjoja, tai jäsenvaltion viranomaisen laatimia asiakirjoja että myös asiakirjoja, jotka ovat ”luonteeltaan ja merkitykseltään sellaisia, että ne on lähetettävä ja annettava vastaanottajalleen tiedoksi virallista menettelyä noudattaen”.

41 Vaikka jäsenvaltiot eivät ole ratifioineet kyseistä yleissopimusta, sillä on kuitenkin ollut vaikutusta asetusta N:o 1348/2000 valmisteltaessa, sillä kyseinen asetus annettiin nimenomaan tarkoituksena taata mainitun yleissopimuksen tekemisen yhteydessä saatujen tulosten jatkuvuus.

42 On totta, että asetuksessa N:o 1348/2000 ei myöskään määritelty tarkasti ja yhdenmukaisesti muun kuin oikeudenkäyntiin liittyvän asiakirjan käsitettä, ja sen 17 artiklan b alakohdan mukaan asetuksessa yksinkertaisesti annettiin komission tehtäväksi laatia yhdessä jäsenvaltioiden kanssa luettelo, jossa mainitaan tiedoksiannettavissa olevat asiakirjat, joita koskevat jäsenvaltioiden toimittamat tiedot olivat yksinomaan viitteellisiä (ks. tuomio Roda Golf & Beach Resort, C-14/08, EU:C:2009:395, 46 ja 47 kohta).

43 Kyseisen luettelon sisällöstä ilmenee kuitenkin, että jäsenvaltiot olivat komission valvonnan alaisena määritelleet erilaisilla tavoilla asiakirjat, jotka niiden mukaan voitiin antaa tiedoksi kyseisen asetuksen nojalla (ks. tuomio Roda Golf & Beach Resort, C-14/08, EU:C:2009:395, 47 kohta), ja kuten julkisasiamies on tuonut esiin ratkaisuehdotuksensa 36 kohdassa, ne sisällyttivät muiden kuin oikeudenkäyntiin liittyvien asiakirjojen ryhmään paitsi asiakirjoja, jotka ovat peräisin viranomaiselta tai virkamieheltä, myös yksityisiä asiakirjoja, joilla on erityistä merkitystä tietyssä oikeusjärjestyksessä.

44 Kaikista edellä selostetuista toteamuksista voidaan päätellä, että tämän tuomion 33 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä omaksutun lähestymistavan mukaisesti, ja kuten julkisasiamies korostaa ratkaisuehdotuksensa 60 kohdassa, asetuksen N:o 1393/2007 16 artiklassa tarkoitettua ”muun kuin oikeudenkäyntiin liittyvän oikeudellisen asiakirjan” käsitettä on tulkittava siten, että se kattaa sekä viranomaisen tai virkamiehen laatimat tai vahvistamat asiakirjat että sellaiset yksityiset asiakirjat, joiden virallinen toimittaminen niiden ulkomailla asuvalle vastaanottajalle on välttämätöntä oikeuden tai oikeudellisen vaatimuksen käyttämiseksi, todistamiseksi tai turvaamiseksi siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa.

45 Tällaisten asiakirjojen rajat ylittävä toimittaminen asetuksessa N:o 1393/2007 perustetun tiedoksiantoa koskevan järjestelmän avulla näet auttaa osaltaan vahvistamaan yhteistyötä siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa koskevalla alalla sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa ja myötävaikuttaa vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen asteittaisessa toteuttamisessa Euroopan unionissa.

46 Edellä esitetyn perusteella ensimmäiseen ja toiseen kysymykseen on vastattava, että asetuksen N:o 1393/2007 16 artiklaa on tulkittava siten, että kyseisessä artiklassa tarkoitettu ”muun kuin oikeudenkäyntiin liittyvän oikeudellisen asiakirjan” käsite kattaa sekä viranomaisen tai virkamiehen laatimat tai vahvistamat asiakirjat että sellaiset yksityiset asiakirjat, joiden virallinen toimittaminen niiden ulkomailla asuvalle vastaanottajalle on välttämätöntä oikeuden tai oikeudellisen vaatimuksen käyttämiseksi, todistamiseksi tai turvaamiseksi siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa.

*Kolmas kysymys*

47 Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt kansallinen tuomioistuin pyrkii kolmannella kysymyksellään selvittämään pääasiallisesti, onko asetusta N:o 1393/2007 tulkittava siten, että muun kuin oikeudenkäyntiin liittyvän asiakirjan tiedoksianto mainitussa asetuksessa säädettyjen menettelysääntöjen mukaisesti on sallittua myös, jos kyseisen asiakirjan ensimmäinen tiedoksianto on jo suoritettu muun toimittamistavan avulla.

48 Aluksi on todettava, että asiakirja-aineistosta tai asianosaisten suullisessa käsittelyssä tekemistä täsmennyksistä ei käy selvästi ilmi, onko tässä kysymyksessä tarkoitettu ensimmäinen tiedoksianto suoritettu muun kuin asetuksessa N:o 1393/2007 säädetyn toimittamistavan tai jonkin siinä säädetyn muun toimittamistavan avulla.

49 Jotta ennakkoratkaisupyynnön esittäneelle tuomioistuimelle voitaisiin näissä olosuhteissa antaa hyödyllinen vastaus, on tutkittava ensinnäkin tapausta, jossa hakija on suorittanut ensimmäisen tiedoksiannon muiden kuin asetuksessa N:o 1393/2007 säädettyjen menettelysääntöjen mukaisesti.

50 Tässä yhteydessä riittää, kun todetaan, että kyseisen asetuksen 1 artiklan 1 kohdan sanamuodossa täsmennetään, että asetusta sovelletaan siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa, ”joissa – – muu asiakirja on lähetettävä tiedoksiantoa varten jäsenvaltiosta toiseen jäsenvaltioon” (tuomio Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, 20 kohta).

51 Kuten unionin tuomioistuin on jo katsonut, kyseisessä asetuksessa säädetään tässä asiayhteydessä ainoastaan kahdesta tilanteesta, joissa oikeudenkäyntiasiakirjojen tiedoksi antaminen jäsenvaltioiden välillä on jätetty sen soveltamisalan ulkopuolelle eikä sitä voida toteuttaa asetuksessa säädetyillä tavoilla, eli yhtäältä silloin, kun asiakirjan vastaanottajan asuinpaikka tai tavanomainen oleskelupaikka ei ole tiedossa, ja toisaalta silloin, kun tämä on nimennyt virallisen edustajan oikeudenkäyntijäsenvaltiossa (ks. tuomio Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, 24 kohta).

52 Näin ollen on selvää, kuten julkisasiamies on korostanut ratkaisuehdotuksensa 75 kohdassa, että asetuksessa N:o 1393/2007 ei säädetä mitään muita poikkeuksia siinä muun kuin oikeudenkäyntiin liittyvän asiakirjan toimittamiseksi jäsenvaltiosta toiseen säädettyjen tapojen käytölle tapauksessa, jossa hakija on antanut saman asiakirjan tiedoksi jo etukäteen muun kuin tässä asetuksessa säädetyn toimittamistavan avulla.

53 Tästä seuraa, että tässä tapauksessa muun kuin oikeudenkäyntiin liittyvän asiakirjan rajat ylittävä tiedoksianto asetuksessa N:o 1393/2007 säädettyjen toimittamistapojen avulla on sallittua.

54 Sellaiseen tapaukseen liittyvistä seurauksista, jossa hakija on suorittanut ensimmäisen tiedoksiannon asetuksessa N:o 1393/2007 säädettyjen menettelysääntöjen mukaisesti, on toiseksi todettava, että mainitussa asetuksessa säädetään tyhjentävästi erilaisista toimittamistavoista (ks. tuomio Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, 32 kohta), joita sovelletaan muiden kuin oikeudenkäyntiin liittyvien asiakirjojen tiedoksiantoon sen 16 artiklan mukaisesti.

55 Erityisesti on todettava, että kyseisen asetuksen 2 artiklassa säädetään, että asiakirjojen lähettämisen on tapahduttava lähtökohtaisesti jäsenvaltioiden nimeämien lähettävien ja vastaanottavien viranomaisten välillä (tuomio Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, 30 kohta).

56 Lisäksi kyseisen asetuksen 2 jaksossa säädetään muista toimittamistavoista, kuten asiakirjojen lähettämisestä konsuliviranomaisten tai diplomaattisten edustajien välityksellä, diplomaattisten edustajien tai konsuliviranomaisten toimittamasta asiakirjojen tiedoksi antamisesta, postitiedoksiannosta tai vielä henkilön, jonka etua oikeudenkäynti koskee, hakemuksesta tapahtuvasta oikeudenkäyntiasiakirjojen tiedoksi antamisesta suoraan vastaanottavan valtion oikeusviranomaisten, viranomaisten tai muiden toimivaltaisten henkilöiden välityksellä (tuomio Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, 31 kohta).

57 Tässä asiayhteydessä on kuitenkin täsmennettävä yhtäältä, että asetuksessa N:o 1393/2007 ei oteta käyttöön siinä vahvistettujen erilaisten toimittamistapojen välistä hierarkiaa (tuomio Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, 31 kohta ja tuomio Plumex, C-473/04, EU:C:2006:96, 20 kohta).

58 Toisaalta on todettava, että – kuten julkisasiamies on tuonut esiin ratkaisuehdotuksensa 78 ja 79 kohdassa – jotta voidaan taata kyseisten asiakirjojen rajat ylittävä toimittaminen nopeasti, kyseisessä asetuksessa ei anneta lähettävien tai vastaanottavien yksiköiden, diplomaattisten edustajien tai konsuliviranomaisten, viranomaisten tai virkamiesten eikä vastaanottavan valtion muiden toimivaltaisten henkilöiden tehtäväksi tutkia niiden syiden tarkoituksenmukaisuutta tai merkityksellisyyttä, joiden vuoksi hakija suorittaa asiakirjan tiedoksiannon säädettyjen toimittamistapojen avulla.

59 Näistä toteamuksista seuraa, että hakija voi muun kuin oikeudenkäyntiin liittyvän asiakirjan tiedoksiantamisen alalla vapaasti sekä käyttää mitä tahansa asetuksessa N:o 1393/2007 säädettyä toimittamistapaa että myös käyttää samanaikaisesti tai peräkkäin sellaisia kahta tai useampaa näistä toimittamistavoista, joiden hän katsoo, kun otetaan huomioon käsiteltävänä olevan tapauksen olosuhteet, olevan tarkoituksenmukaisimpia tai sopivimpia (ks. vastaavasti tuomio Plumex, C-473/04, EU:C:2006:96, 21, 22 ja 31 kohta).

60 Näin ollen muun kuin oikeudenkäyntiin liittyvän asiakirjan tiedoksianto jonkin asetuksessa N:o 1393/2007 säädetyn tavan avulla on pätevä, vaikka tällainen asiakirja olisi jo toimitettu ensimmäistä kertaa muulla kuin tässä asetuksessa säädetyllä tavalla.

61 Kaiken edellä esitetyn perusteella kolmanteen kysymykseen on vastattava, että asetusta N:o 1393/2007 on tulkittava siten, että muun kuin oikeudenkäyntiin liittyvän asiakirjan tiedoksianto mainitussa asetuksessa säädettyjen menettelysääntöjen mukaisesti on sallittua myös, jos hakija on jo suorittanut kyseisen asiakirjan ensimmäisen tiedoksiannon muun kuin mainitussa asetuksessa säädetyn toimittamistavan avulla tai jonkin siinä säädetyn muun toimittamistavan avulla.

*Neljäs kysymys*

62 Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin pyrkii neljännellä kysymyksellään selvittämään pääasiallisesti, onko asetuksen N:o 1393/2007 16 artiklaa tulkittava siten, että tätä artiklaa sovellettaessa on selvitettävä tapauskohtaisesti, että muun kuin oikeudenkäyntiin liittyvän asiakirjan tiedoksiannon vaikutukset ulottuvat rajojen yli ja se on tarpeen sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan varmistamiseksi.

63 Tässä yhteydessä ensinnäkin rajat ylittävän vaikutuksen osalta riittää, kun muistutetaan, että asetus N:o 1393/2007 on toimenpide, joka koskee EY 61 artiklan c alakohdan ja EY 65 artiklan mukaan oikeudellista yhteistyötä yksityisoikeudellisissa asioissa, joiden vaikutukset ulottuvat juuri tällä tavalla rajojen yli (ks. vastaavasti tuomio Roda Golf & Beach Resort, C-14/08, EU:C:2009:395, 53 kohta).

64 Siten kyseisen asetuksen 1 artiklan 1 kohdassa säädetään nimenomaisesti, että lukuun ottamatta pois suljettuja aloja asetusta sovelletaan siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa, joissa oikeudenkäyntiasiakirja tai muu asiakirja on lähetettävä tiedoksiantoa varten ”jäsenvaltiosta toiseen jäsenvaltioon”.

65 Koska oikeudenkäyntiasiakirjan tai, kuten esillä olevassa asiassa, muun kuin oikeudenkäyntiin liittyvän asiakirjan toimittamisen rajat ylittävä vaikutus on asetuksen N:o 1393/2007 sovellettavuuden objektiivinen edellytys, on katsottava, että se täyttyy aina ja välttämättä, kun tällaisen asiakirjan tiedoksianto kuuluu mainitun asetuksen soveltamisalaan, ja se on siten suoritettava asetuksessa säädetyn järjestelmän mukaisesti.

66 Toiseksi sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan osalta on todettava, että on selvää, että se on, kuten asetuksen N:o 1393/2007 johdanto-osan toisesta perustelukappaleesta käy ilmi, asetuksessa säädetyn tiedoksiantoa koskevan järjestelmän pääasiallinen tavoite (ks. vastaavasti tuomio Roda Golf & Beach Resort, C-14/08, EU:C:2009:395, 55 kohta).

67 Tässä asiayhteydessä ja siltä osin kuin kaikki mainitussa asetuksessa säädetyt oikeudenkäyntiasiakirjojen ja muiden asiakirjojen toimittamistavat on nimenomaisesti vahvistettu tarkoituksena saavuttaa kyseinen päämäärä, on oikeutettua katsoa, että mikäli näiden toimittamistapojen soveltamisedellytykset täyttyvät, tällaisten asiakirjojen tiedoksianto edesauttaa välttämättä sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa.

68 Kuten myös julkisasiamies on korostanut ratkaisuehdotuksensa 71 kohdassa, sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan ei siis voida katsoa olevan seikka, joka on tutkittava ennen kutakin tiedoksiantoa, joka suoritetaan asetuksessa N:o 1393/2007 säädettyjen menettelysääntöjen ja erityisesti sen 16 artiklan mukaisesti.

69 Kaiken edellä esitetyn perusteella neljänteen kysymykseen on vastattava, että asetuksen N:o 1393/2007 16 artiklaa on tulkittava siten, että kun tämän artiklan soveltamisedellytykset täyttyvät, ei ole selvitettävä tapauskohtaisesti, että muun kuin oikeudenkäyntiin liittyvän asiakirjan tiedoksiannon vaikutukset ulottuvat rajojen yli ja se on tarpeen sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan varmistamiseksi.

## Oikeudenkäyntikulut

70 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) **Oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiannosta jäsenvaltioissa siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa (asiakirjojen tiedoksianto) ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1348/2000 kumoamisesta 13.11.2007 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1393/2007 16 artiklaa on tulkittava siten, että kyseisessä artiklassa tarkoitettu ”muun kuin oikeudenkäyntiin liittyvän oikeudellisen asiakirjan” käsite kattaa sekä viranomaisen tai virkamiehen laatimat tai vahvistamat asiakirjat että sellaiset yksityiset asiakirjat, joiden virallinen toimittaminen niiden ulkomailla asuvalle vastaanottajalle on välttämätöntä oikeuden tai oikeudellisen vaatimuksen käyttämiseksi, todistamiseksi tai turvaamiseksi siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa.**

2) **Asetusta N:o 1393/2007 on tulkittava siten, että muun kuin oikeudenkäyntiin liittyvän asiakirjan tiedoksianto mainitussa asetuksessa säädettyjen menettelysääntöjen mukaisesti on sallittua myös, jos hakija on jo suorittanut kyseisen asiakirjan ensimmäisen tiedoksiannon muun kuin mainitussa asetuksessa säädetyn toimittamistavan avulla tai jonkin siinä säädetyn muun toimittamistavan avulla.**

3) **Asetuksen N:o 1393/2007 16 artiklaa on tulkittava siten, että kun tämän artiklan soveltamisedellytykset täyttyvät, ei ole selvitettävä tapauskohtaisesti, että muun kuin oikeudenkäyntiin liittyvän asiakirjan tiedoksiannon vaikutukset ulottuvat rajojen yli ja se on tarpeen sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan varmistamiseksi.**

Allekirjoitukset